Sevgili Öğrencimiz,

Bu uygulama rehberi, Hemşirelikte Yönetim dersi kapsamında edindiğiniz teorik bilgi ve becerileri uygulamaya aktarmanıza, hemşirelik hizmetlerinin yönetimine ilişkin süreçleri tanımanıza ve yönetim becerilerinizi geliştirmenize rehberlik etmek amacıyla hazırlanmıştır. Uygulama süresince rehberde belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirmeniz, gözlem ve deneyimlerinizi sistematik bir şekilde değerlendirmeniz beklenmektedir. Uygulama süresini etkin ve verimli kullanarak öğrenme hedeflerinize ulaşacağınıza inanıyor, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

1. ORGANİZASYON

A) HASTANE ORGANİZASYONU

1. Hastanenin tanıtımı ve kurumsal yapısı

- Uygulama yaptığınız hastanenin bağlı olduğu kurum veya kuruluşun adını belirtiniz.
- Hastanenin tarihçesini, kuruluş amacını ve gelişim sürecini açıklayınız. (Ek no: …)
- Hastanenin misyonunu, vizyonunu, amaçlarını ve hedeflerini belirtiniz.
- Hastanenin hemşirelik hizmetleri yönetiminin amaçlarını ve hedeflerini açıklayınız.
- Hastanede hizmet sunulan klinik, birim ve diğer hizmet alanlarını belirtiniz.
- Hastanenin toplam yatak sayısını ve varsa yoğun bakım yatak sayısını belirtiniz.

2. Hastanenin yönetim ve karar alma yapısı

- Hastanenin yönetim yapısını açıklayınız. Yönetim organları veya kurulları hangi üyelerden oluşmaktadır ve ne sıklıkla toplanmaktadır? Hemşirelik hizmetlerinden sorumlu yönetici bu kurullara katılmakta mıdır? Katılıyorsa karar alma süreçlerine katılımını ve etkisini değerlendiriniz.

- Hastanenin ve hemşirelik hizmetlerinin organizasyon şemalarını inceleyiniz. Mevcut organizasyon şemalarını raporunuza ekleyiniz. (Ek no: …) Organizasyon şemaları bulunmuyorsa ilgili yöneticilerden bilgi alarak ast-üst ilişkilerini ve temel yönetim pozisyonlarını gösteren şemaları oluşturunuz.

- Hastanenin organizasyon yapısını merkeziyetçilik ve yetki devri açısından değerlendiriniz. Karar alma yetkisinin hangi yönetim kademelerinde yoğunlaştığını ve birimlere ne ölçüde yetki devredildiğini örneklerle açıklayınız.

- Hastanenin organizasyon şemasını çağdaş organizasyon ve yönetim ilkeleri açısından değerlendiriniz. Yetki ve sorumlulukların açıklığı, hiyerarşik ilişkiler, iletişim kanalları ve koordinasyon açısından güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirtiniz.

- Hemşirelik hizmetleri yönetiminin organizasyon şemasındaki yerini inceleyiniz. Hemşirelik hizmetleri yöneticisinin karar alma süreçlerine katılımını, yetki ve sorumluluklarını değerlendiriniz. Hemşirelik hizmetlerinin etkili yönetimi açısından bu pozisyonun organizasyon şemasında nasıl konumlandırılması gerektiğini gerekçeleriyle açıklayınız.

3. Hemşire insan gücü ve görev tanımları

- Hastanede çalışan toplam hemşire sayısını ve hemşirelerin istihdam durumlarını belirtiniz. Hemşirelerin eğitim düzeylerini, mesleki deneyimlerini, uzmanlıklarını ve varsa diğer mesleki niteliklerini değerlendiriniz. Kişisel verileri içermeyen, toplu ve anonimleştirilmiş bilgiler kullanınız.

- Hemşirelik hizmetlerinin yönetiminden sorumlu yönetici, yönetici yardımcıları, birim sorumlu hemşireleri ve klinik hemşirelerinin görev, yetki ve sorumluluklarını inceleyiniz. Bu pozisyonlara ilişkin yazılı görev tanımlarının bulunup bulunmadığını belirtiniz. Hemşirelerin görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen mevzuat hükümlerini özetleyerek raporunuza ekleyiniz.

4. Hemşirelik hizmetlerinin kaynak yönetimi

- Hemşirelik hizmetlerinden sorumlu yöneticinin bütçe planlaması ve yönetimindeki rolünü inceleyiniz. Hemşirelik hizmetlerine ilişkin bütçe gereksinimlerinin belirlenmesi, bütçe tekliflerinin hazırlanması ve kaynakların etkin kullanılması süreçlerine katılımını açıklayınız.

- Hemşirelik hizmetlerinde kullanılan araç, gereç ve sarf malzemelerinin gereksinimlerinin belirlenmesi, talep edilmesi, temini, depolanması, dağıtımı ve tüketiminin izlenmesi süreçlerini açıklayınız. Bu süreçlerde hemşirelik hizmetleri yöneticisinin ve ilgili birim sorumlularının görev ve sorumluluklarını değerlendiriniz.

B) SERVİSİN ORGANİZASYONU

1. Servisin tanıtımı ve insan gücü

- Uygulama yaptığınız servisin adını, hizmet alanını ve toplam yatak sayısını belirtiniz.

- Serviste görev yapan hemşirelik personelinin sayısını; eğitim düzeyi, mesleki deneyim, uzmanlık ve diğer mesleki nitelikleri açısından değerlendiriniz. Bilgileri kişisel verileri içermeyecek şekilde, toplu olarak sununuz.

- Uygulama yaptığınız servisin fiziksel yerleşimini ve bölümlerini gösteren bir kroki hazırlayarak raporunuza ekleyiniz. (Ek no: …)

2. Servisin organizasyon yapısının değerlendirilmesi

Serviste hemşirelik hizmetlerinin yönetimini, aşağıdaki organizasyon ilkeleri doğrultusunda gözlemleyerek değerlendiriniz. Her bir ilkenin uygulamadaki karşılığını örneklerle açıklayınız.

- **Amaç birliği ilkesi:** Serviste yürütülen hemşirelik faaliyetleri ortak amaç ve hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmekte midir?

- **Yönetim alanı ilkesi:** Yöneticinin doğrudan sorumlu olduğu çalışan sayısı, etkili gözetim ve koordinasyon sağlamaya uygun mudur?

- **Hiyerarşi ilkesi:** Serviste yetki ve sorumluluk ilişkileri ile ast-üst ilişkileri açık ve anlaşılır mıdır?

- **Emir-komuta birliği ilkesi:** Hemşireler görevlerini yerine getirirken emir ve talimatların tutarlılığı nasıl sağlanmaktadır?

- **Yetki devri ilkesi:** Serviste sorumlu hemşire tarafından gerekli durumlarda yetki devri yapılmakta mıdır?

Yetki devrinin kapsamını ve uygulamadaki örneklerini açıklayınız.

- **Sorumluluk ilkesi:** Hemşirelik personelinin görev ve sorumlulukları açıkça belirlenmiş midir?

- **Yetki ve sorumluluk denkliği ilkesi:** Çalışanların sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için gerekli yetkilere sahip olup olmadıklarını değerlendiriniz.

- **Yetki düzeyi ilkesi:** Kararların hangi yönetim kademesinde alındığını ve hangi konuların üst yönetime iletildiğini açıklayınız.

- **Ayrıklık ilkesi:** Yönetim ve uygulama görevleri arasındaki ayrımın nasıl sağlandığını, gerektiğinde örneklerle açıklayınız.

- **Etkinlik ve verimlilik ilkesi:** İnsan gücü, zaman, malzeme ve diğer kaynaklar hemşirelik hizmetlerinin amaçlarına ulaşmak için etkili ve verimli kullanılmakta mıdır?

Her bir ilkeye ilişkin değerlendirmenizde gözlemlerinizi, belirlediğiniz güçlü yönleri ve geliştirilmesi gereken alanları belirtiniz.

3. Hemşirelik hizmetlerinin yönetim standartlarının değerlendirilmesi

- Uygulama yaptığınız servisteki hemşirelik hizmetleri yönetimini, derste ele alınan etkili hemşirelik hizmetleri yönetimi standartları doğrultusunda değerlendiriniz. Yönetim uygulamalarının bu standartlarla örtüşen ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirleyerek gerekçeleriyle açıklayınız.

- Karar alma süreçlerine katılım/Serviste görev yapan sorumlu hemşirenin hemşirelik hizmetlerine ilişkin karar alma süreçlerine katılımını inceleyiniz. Kararların alınmasında sorumlu hemşirenin rolünü, çalışan hemşirelerin görüşlerinin dikkate alınma durumunu ve kararların uygulanmasına katılımı gözlemleyerek değerlendiriniz.

- Personel el kitabının hazırlanması/ İşe yeni başlayan hemşirelerin kuruma ve işe uyumunu desteklemek amacıyla, uygulama yaptığınız hastaneye özgü bir Personel El Kitabı hazırlayınız. El

kitabını hazırlarken kurumun mevcut belgelerinden, ilgili yöneticilerden edinilen bilgilerden ve güncel mevzuattan yararlanınız.

❖ Personel El Kitabında aşağıdaki başlıklara yer veriniz:

- Hastanenin tarihçesi, misyonu, vizyonu, amaçları ve hedefleri
- Hastanenin ve hemşirelik hizmetlerinin organizasyon şemaları
- Hastanenin ve ilgili birimlerin yerleşim planları
- Kuruma giriş, işe başlama ve uyum süreçleri
- Kurumsal oryantasyon ve hemşirelik birimine özgü oryantasyon programları
- Hemşirelik personelinin görev, yetki ve sorumlulukları
- Performans değerlendirme sistemi ve geri bildirim süreçleri
- Hastanede kullanılan temel formlar ve kayıt sistemleri
- Hemşirelik hizmetlerinde kullanılan formlar ve dokümantasyon süreçleri
- Hasta sınıflandırma sistemi ve hemşirelik iş gücü planlaması
- Kurum içi ve kurum dışı iş birliği yapılan birimler ve kuruluşlar
- Çalışanların uyması gereken temel kurumsal kurallar, hasta güvenliği ve mesleki sorumluluklar
- Yeni başlayan hemşireler için yararlı iletişim bilgileri ve başvuru kaynakları

2. DESTEK HİZMETLER

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

Uygulama yaptığınız kurumda, aşağıda belirtilen **destek hizmetlerin kim tarafından ve nasıl yürütüldüğünü, yaşanan sorunları ekte verilen tablo doğrultusunda analiz ederek, bu hizmetlerin hemşirelik hizmetleri üzerindeki etkisini yorumlayınız.**

- Ev İdaresi Hizmetleri: Çamaşırhane, temizlik, depolama, yemek sağlanması, teknik hizmetler, bakım-onarım, ambulans, hastane içi transfer- taşıma vb.
- Tıbbi Destek Hizmetler: Eczane, diyet, laboratuvarlar, radyoloji, kan bankası, tıbbi bölümler arası konsültasyon vb.*

- Mali-İdari Destek Hizmetler: Sekreterlik, personel yönetimi (insan kaynakları yönetimi), tıbbi kayıt ve dokümantasyon, hasta kayıt, kabul, taburculuk işlemleri, güvenlik vb.

Uygulama yaptığınız **servisteki çalışanların** (hemşire, hekim, diğer çalışanlar) **araç-gereçleri, insan kaynağını, zamanı, enerjiyi ve malzemeleri** (ışıklandırma, ısıtma, besin, su, kırtasiye, döşeme/mobilya, çarşaflar, giysiler, ilaçlar, solüsyonlar, steril/disposible malzemeler, temizlik ve diğer tüketim malzemelerini) **uygun ve ekonomik kullanıp kullanmadıklarını gözlemleyerek yorumlayınız.**

o Araç gereç:

o İnsan kaynağı:

o Enerji:

o Zaman :

o Malzeme:

DESTEK HİZMETLER ANALİZ FORMU

(Çamaşırhane, temizlik, depo, yemek, teknik hizmetler, bakım - onarım, ambulans, hastane içi transfer-taşıma, eczane, diyet, laboratuvar, radyoloji, kan bankası sekreterlik, personel yönetimi, tıbbi kayıt ve dokümantasyon, güvenlik, hasta kayıt kabul ve taburculuk, vb.)

Hizmet Birimi	Uygulama alanınızda bu hizmetler nasıl yürütülmektedir?	Hemşirelik Hizmetlerine Yansıması ve Önerileriniz

3. YASAL VE ETİK DÜZENLEMELER

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

A. Yasal düzenlemeler

- **Hemşirelik hizmetlerinin yürütülmesini ilgilendiren yürürlükteki yasal düzenlemeleri (kanun, yönetmelik, yönerge ve ilgili diğer düzenlemeler) inceleyiniz.** Bu düzenlemelerin hemşirelerin görev, yetki ve sorumlulukları ile hemşirelik hizmetlerinin yönetimine ilişkin hükümlerini özetleyiniz ve uygulamaya yansımalarını değerlendiriniz. **İlgili mevzuatın adını, tarihini ve kaynağını belirtiniz.** Gerekli görülen ilgili hükümleri ek olarak sununuz.

- Uygulama yaptığınız serviste hemşirelerin mesleki hakları, yasal sorumlulukları ve yükümlülükleri konusunda bilgi sahibi olma durumlarını gözlem ve uygun bilgi edinme yöntemleriyle değerlendiriniz. **Mesleki uygulamalarda karşılaşılan veya karşılaşılabilecek yasal sorumluluklara ilişkin örnekler veriniz.**

B. Hasta hakları

- Uygulama yaptığınız serviste hasta haklarının korunmasına yönelik uygulamaları inceleyiniz. Hastaların bilgilendirilmesi, aydınlatılmış onam, mahremiyet, kişisel sağlık verilerinin korunması, tedaviyi kabul veya reddetme hakkı ve sağlık hizmetlerine erişim açısından uygulamaları değerlendiriniz.

- Hastaları yasal düzenlemelere ve etik ilkelere aykırı uygulamalardan korumak amacıyla serviste alınan önlemleri inceleyiniz. Hasta güvenliğini sağlama, ihmal ve kötü muameleyi önleme, hata ve istenmeyen olayları bildirme ve hasta hakları ihlallerini ele alma süreçlerini açıklayınız.

C. Hemşirelik etiği

- Hemşirelerin hemşirelik etik kodlarına ilişkin bilgi ve farkındalıklarını değerlendiriniz. İnsan onuruna saygı, bireyin özel yaşamına ve mahremiyetine saygı, ayrımcılık yapmama, mesleki

dürüstlük ve hasta yararını gözetme ilkelerinin uygulamaya nasıl yansıdığını örneklerle açıklayınız.

Uygulama yaptığınız serviste gözlemlediğiniz hemşirelik ve diğer sağlık hizmetleri uygulamalarını aşağıdaki etik ilkeler doğrultusunda değerlendiriniz:

- Özerkliğe saygı: Hastanın kararlarına ve tercihlerini ifade etme hakkına saygı gösterilmesi.
- Yararlılık: Hastanın iyiliğini ve yararını gözeten uygulamaların yürütülmesi.
- Zarar vermeme: Önlenebilir risklerin azaltılması ve hastanın zarar görmesini önleyici tedbirlerin alınması.
- Adalet: Sağlık hizmetlerinin adil, eşit ve ayrımcılıktan uzak biçimde sunulması.
- Doğruluk ve dürüstlük: Hastaya doğru, anlaşılır ve gerçeğe uygun bilgi verilmesi.
- Gizlilik ve mahremiyet: Hastanın kişisel bilgilerinin ve özel yaşamının korunması.
- Sadakat ve güvenilirlik: Mesleki yükümlülüklere bağlı kalınması ve hasta ile sağlık çalışanı arasındaki güven ilişkisinin korunması.

❖ **Her bir ilke açısından gözlemlerinizi, uygulamaların güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanları açıklayınız.**

D. Genel değerlendirme

❖ Uygulama yaptığınız serviste yasal düzenlemelere uyumun ve etik ilkelerin korunmasının hemşirelik hizmetlerinin kalitesi ve hasta güvenliği açısından önemini değerlendiriniz. Tespit ettiğiniz geliştirilmesi gereken alanlara yönelik uygulanabilir öneriler geliştiriniz.

HASTA HAKLARI

- Hemşire, bireyin ırk, dil, renk, cinsiyet, etnik kökenine, sosyo-ekonomik, kültürel durumuna, politik görüşüne bakmaksızın insan onuruna uygun, bireyselliğine saygılı ve adil bakım hizmetleri sunar.
- Hasta ve ailesi, hastalık tanısına, tedavi ve seyrine, bakım alternatiflerine ve içerdiği risklerle ilgili bilgi sahibi olma hakkına sahiptir.
- Hastaların, kendi sağlık bakımlarına ilişkin kararlara katılımları için bilgi alma hakları vardır.
- Hastanın, verilen ilaç ve uygulanan tedaviyi, deney niteliğinde yapılacak araştırmaları reddetme hakkı vardır.

- Yapılan görüşme, muayene, tedavi ve bakım süresince hasta hakları doğrultusunda mahremiyete, gizliliğe saygılı olmak gerekir.
- Hasta ve ailesine ait tüm kayıt vb. yazılı ya da sözlü iletişim verilerinin güvenlik içinde saklanması zorunludur.
- Kurumun durumuna bakılmaksızın, belirlenen profesyonel standartlar ölçüsünde bireyin sağlık bakımını alma hakkı vardır.
- Hastanın, kendisine sağlık bakımı sunan sorumlu personelin (hemşire, hekim, vb.) isim, unvan ve niteliklerine ilişkin bilgi edinme hakkı vardır.
- Birey, koordine bir şekilde ve sürekli sağlık bakımı alma hakkına sahiptir.
- Hasta, kendi sağlık kayıtlarını istediği zaman edinme, eksik bilgileri tamamlama ve düzeltme, sürekli bir bakım için gerektiğinde tüm kayıtları diğer bir kuruma transfer etme hakkına sahiptir.
- Bakımı ile doğrudan ilişkisi olmayan kişilerin gözlem ya da girişimini reddetme hakkına sahiptir.
- Hastanın, ziyaretine gelen kişileri seçme, görüşme ya da konuşmada özgürlük ve gizlilik hakkı vardır.
- Bireyin, optimal düzeyde esenliğini ve sağlığını sağlayacak sağlık bakımı elemanından (hemşire, ebe) temel sağlık gereksinimlerini ve kendisine gerekli ve uygun eğitimi alma hakkı vardır.
- Bireyin, sağlık kurumlarında belirtilen " Hasta Hakları" na ilişkin bilgiye sahip olma hakkı vardır.

4. İLETİŞİM

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

Uygulamaya çıktığınız **servisteki bireyler, gruplar ve bölümler arasındaki yazılı ve sözlü iletişimi** inceleyerek, aşağıda verilen iletişim çeşitlerinde yaşanan sorunları yazınız.

- **Hemşire-hasta arasındaki iletişim:**

- **Yönetici hemşire –hemşire arasındaki iletişim:**

- **Yönetici hemşire –hekim arasındaki iletişim:**

Kurum içi ve kurum dışı iletişimin (sözlü, yazılı) nasıl yapıldığını (*hemşirelerin-personelin günlük iş bölümü, grup toplantısı, vizit raporu, servis toplantıları, ilan tahtası, rapor defteri, çağrı zili, telefon vb.*) inceleyerek yazınız.

Uygulamaya çıktığınız servis için "**iş akış planı" örneği** hazırlayınız.

Servis toplantıları (eğitsel, yönetsel ve sosyal) düzenli yapılıyor mu? Mümkünse bir toplantıya katılıp gözleyiniz ve rapor ediniz.

Uygulamaya çıktığınız serviste **yönetim ve çalışma düzeni ile ilgili, hasta bakımı ile ilgili** ne tür kayıtlar ve raporlar var? Yazınız.

- **Yönetim ve çalışma düzeni ile ilgili kayıtlar:**

- **Hasta bakımı ile ilgili kayıtlar:**

Başhemşireliğin hemşirelik hizmetlerini değerlendirmek üzere düzenli olarak **vizit yapıp yapmadığını**, yapılıyorsa **ne sıklıkta yapıldığını,** vizitte **nelerin kontrol edildiğini**, hemşirelik hizmetlerini değerlendirmek için **standart bir vizit formunun olup olmadığını** araştırıp, yazınız. Sizce başhemşire **vizitte neleri kontrol etmelidir**? Açıklayınız.

Servis sorumlu hemşirenizin özelliklerini aşağıda verilen **liderlik özellikleri ile karşılaştırarak** yorumlayınız.

- Hemşirelik hizmetleri ile ilgili amaç belirleyebilme:
- Mesleğiyle ilgili bilgi ve beceri sahibi olma:
- Kendini tanıma (güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olma):
- Güvenilir olma:
- Etkin iletişim becerilerine sahip olma:
- Enerjik -dinamik olma (sinerji yaratabilme):
- Girişimci olma:
- Yenilikçi olma ve değişim yaratabilme:
- İnsanlara değer verme:
- Problem çözme becerisine sahip olma:

- Sahip olduğu güç kaynaklarının farkında olma ve kullanabilme:
- Enerjisini ve zamanını iyi kullanma:

Uygulamaya çıktığınız serviste yöneticiniz **hangi yönetim yaklaşımını** benimsemektedir ve **hangi yönetici tipi** özelliklerini göstermektedir? Açıklayınız.

5. SORUN ÇÖZME

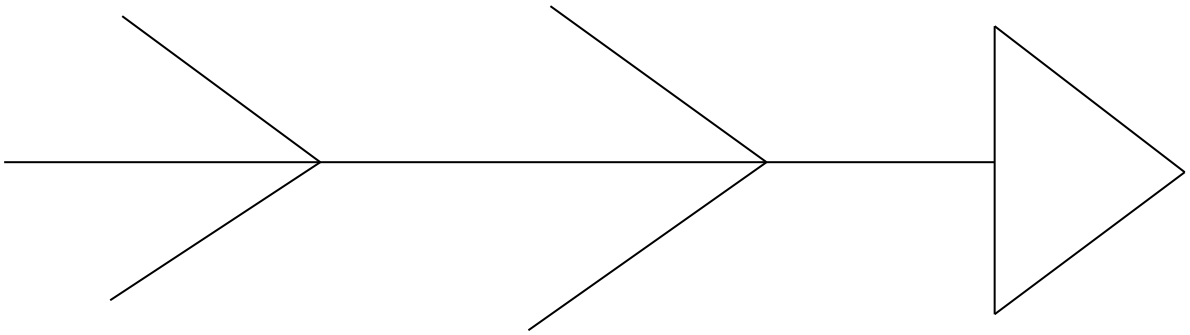
Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulama yaptığınız serviste, **hemşirelik bakımı ve hemşirelik hizmetleri yönetimi ile ilgili algıladığınız sorunların** listesini yapınız.

- Belirlediğiniz sorunlardan **sizin çözebileceğiniz bir tanesini** nedenlerini de belirterek **sorumlu hemşirenizle birlikte seçiniz.**

- **Seçtiğiniz sorunun nedenini /nedenlerini** balık kılçığı yöntemine göre **analiz ediniz**.

- Seçtiğiniz sorunun çözümü ile ilgili **çözüm önerilerinizi** sıralayınız.

- Bu çözüm önerilerinden bir tanesinin nasıl uygulanacağını gösteren bir **"eylem planı"nı** (değişiklik planı) ekteki forma göre hazırlayınız (Ek no..)

- Sorunun çözümü için belirlediğiniz **çözüm önerileri uygulanırken hangi değişim stratejilerinin kullanılması gerektiğini nedenleri ile birlikte** açıklayınız.

- Uygulamaya çıktığınız serviste, belirlediğiniz sorunun çözümünde kullanılacak **değişim stratejileri uygulanırken hangi zorluklarla karşılaşılabilir**? Yazınız

- Uygulamaya çıktığınız serviste **hangi konularda değişime ihtiyaç** olduğunu düşünüyorsunuz? Yazınız.

- Uygulamaya çıktığınız serviste, hemşirelerin **herhangi bir sorunla karşılaştıklarında nasıl bir çözüm yolu izlediklerini** yazınız.

EYLEM PLANI

Ne yapılacak?	Nasıl yapılacak?	Kim / kime yapacak?	Ne zaman ve nerede yapılacak?

6. BAKIM ÜNİTESİNİN YÖNETİMİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulamaya çıktığınız serviste insangücü planlaması yapılırken **herhangi bir yöntem kullanılıyor mu?** Yazınız.

- Uygulamaya çıktığınız serviste **işler neye göre yapılmaktadır**? (Hemşirelerin çalışma şekli nedir ?) Açıklayınız.

- Uygulamaya çıktığınız *servise özgü* ***"hasta sınıflandırması"*** yapılıyor mu? *Size tanıtılan hasta sınıflandırması modelini kullanarak* ekteki form doğrultusunda serviste **o gün yatan hastaları sınıflandırınız**. Bu sınıflandırmaya göre serviste **BİR GÜNDE (GÜNLÜK HEMŞİRE SAYISI) çalışması gereken hemşire sayısını** hesaplayınız.
  Not: Günlük çalışma saati 8 saattir.

- *Servisinizde olması gereken* **TOPLAM HEMŞİRE SAYISINI** aşağıdaki formül doğrultusunda *hesaplayarak* hemşirelerin *vardiyalara göre dağılımını yapınız.*

Birimde Olması Gereken Toplam Hemşire Sayısının Belirlenmesi

$$\frac{a \times b \times c}{(c-d) \times e} =$$

a=her hasta için gereksinim duyulan süre
b= ortalama hasta sayısı
c= yıllık gün sayısı
d=her personelin bir yılda izinli olduğu gün sayısı
e= her personelin günlük çalışma saati

a) Servise göre gereksinilen hemşirelik bakımı süresi

Dahiliye 3.2
Cerrahi 3.2
Doğum 4.2
Çocuk 4.3
Özel 5.4

1. Vardiya:
2. Vardiya:
3. Vardiya:

- Uygulamaya çıktığınız serviste hemşirelik bakımı verilirken **hangi hemşirelik bakımı sunum modeli KULLANILMAKTADIR**? Açıklayınız.

- Sizce uygulamaya çıktığınız serviste **hangi hemşirelik bakımı sunum modeli KULLANILMALIDIR**? Açıklayınız.

- Servisinizde hemşirelerin **nöbet listesi** yapılırken nelere dikkat edilmektedir?

- Bulduğunuz toplam ve günlük hemşire **sayısını ve nöbet listesi hazırlama kriterlerini dikkate alarak en az iki haftalık nöbet listesi hazırlayıp** raporunuza ekleyiniz (Ek no…..) Yaptığınız bu liste ile gerçek durumu sorumlu hemşirenizle **tartışarak yorumlayınız**.

- Uygulamaya çıktığınız serviste **vardiya/nöbet teslimi nasıl yapılmaktadır? Nöbet tesliminde rapor ya da nöbet defteri** kullanılıyor mu? Kullanılıyorsa bir örneğini alınız.

Hasta ve yakınlarının kuruma oryantasyonunun sağlanması için aşağıdaki açıklamaları içeren bir **"SERVİS TANITIM REHBERİ" hazırlayınız.** (İçinde önsöz, kurumun tarihçesi, servisin krokisi, kurum ve birimin telefonu-adresi, kurum ve birimin bölümleri ve her bölümün kısaca hangi amaçla kullanıldığı, kurumun hizmetlerinden yararlanma, muayene olma şartları, kuruma yatış ve çıkış işlemleri, ilaçların istemi kurumun ve birimin kuralları ve hasta hakları vb. bilgiler olmalı)

NOT: Servis tanıtım rehberi aynı serviste staja çıkan öğrenciler tarafından ortak olarak her servis için bir tane hazırlanacak ve ödevlerle teslim edilecektir.

GÜNLÜK HEMŞİRE SAYISINI BELİRLEME YÖNTEMİ
(RUSH ÜNİVERSİTESİ MODELİ)

HASTA SINIFLANDIRMA KRİTERLERİ

PUAN	UYGULAMALAR	YATAK NO / HASTA ADI									
3	Kabul edilme										
2	Taburcu edilme										
0	Yaşı										
24	Şuursuz										
18	İnkontinans										
15	Oryantasyon bozuk										
12	Körlük ya da ileri derecede görme bozuk.										
9	İzolasyon										
9	Kısmi hareketsizlik										
24	Tam hareketsizlik										
24	Monitöre bağlı										
24	Respiratöre bağlı										
24	Kapsamlı yara/deri bakımı gerekli										
6	Trakeostomi										
10	Yatak istirahatı										
5	Yardımla kalkar										
3	Yardımla banyo yapar										
4	Total banyo										
3	Yardımla oral beslenme										
10	Tamamen oral beslenme										
2	Örnek toplanacak										
2	Aldığı çıkardığı izle										
8	Tüp bakımı										
8	Yara ve deri bakımı										

PUAN	UYGULAMALAR	YATAK NO / HASTA ADI									
6	Oksijen terapi										
12	2 saat arayla/ daha sık vital bulgu alma										
12	IV girişimler										
12	Özel eğitim gerekli										
12	Özel emosyonel destek										
3	Tanı testi hazırlığı										
	TOTAL										
	HASTA TİPİ										
	Hemşirenin imzası										
	Sekreterin imzası										

HASTA TİPİ	TOTAL PUAN	HASTANIN 24 SAATTE HEMŞİRELİK BAKIMINA İHTİYAÇ DUYDUĞU SÜRE
1	0-24	0-2 saat /1saat
2	25-48	2-4 saat / 3 saat
3	49-120	4-10 saat / 7 saat
4	121- üstü	10 saat veya daha fazla / 10 saat

7. İŞ ANALİZİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulama yaptığınız **servisin sorumlu hemşiresinin** (veya birim hemşirelerinden birinin) **bir günde yaptığı işi "İş Analizi Formu"na göre analiz ediniz** ve raporunuza ekleyiniz (08.00-12.00 saatleri arasında). (Ek no……)

- Hazırladığınız analiz listesini ekte belirtilen **liste doğrultusunda gruplandırıp, yüzdeleyerek pasta dilimi halinde** gösteriniz.

- Yaptığınız **analizin gerçeği yansıtıp yansıtmadığını** daha önceki gözlemlerinizle karşılaştırarak **yorumlayınız**.

- Yaptığınız analizinden sonra, **işini analiz ettiğiniz hemşirenin iş tanımını inceleyiniz**. **Hemşirenin iş tanımını ne kadar gerçekleştirdiğini yorumlayınız**.

İŞ ANALİZİ FORMU

Analiz yapılan birim:
Analiz edilen hemşirenin unvanı:
Analizi yapan öğrencinin adı soyadı:

FAALİYETLER (**Faaliyet türü:** Bakım, tanı-tedavi, koordinasyon, eğitim, yönetim, araştırma)			
Saat	**Yapılan faaliyetler**	**Faaliyetlerin türü**	**Süresi (dk.)**

İŞ ANALİZİNDE FAALİYETLERİN GRUPLANDIRILMASI İLE İLGİLİ ÖRNEK LİSTE*

1. BAKIM, TANI- TEDAVİ, KOORDİNASYON

- Bizzat yapılan hemşirelik bakım faaliyetleri; (hasta kabulü ve taburcu işlemleri, tüm bakımlar, hastanın mobilizasyonu, psikolojik destek)
- Hastaya uygulanan tüm girişimler ve bunun koordinasyonu
- Tüm ilaç uygulamaları ve kaydı (PO, IM, IV,SC)
- Pre-op, post-op bakım, takipler ve kaydı
- Vital bulgu ölçme, kaydetme ve takibi
- Aldığı çıkardığı sıvı takibi
- Kan alma, tüm laboratuar tetkikleri ve koordinasyonu, sonuçların alınması
- Pansumanlar
- Diğer sağlık ekibi üyeleri ile hasta için kurulan iletişim ve koordinasyon, konsültasyon, bilgi alış-verişi (hekim vizitlerine katılma)

2. HEMŞİRELİK YÖNETİMİ

- Çalışma çizelgesi (nöbet listesi, hasta paylaşımı) hazırlama
- Toplantılar (astlar ve üstlerle sorun çözme, idari işlemler ile ilgili rutin ve rutin olmayan toplantılar)
- Hemşirelik vizitleri
- Hemşirelik bakımı, tanı-tedavi işlemleri ve takiplerin kontrolü
- Hasta dosyaları ve kayıtları inceleme
- Personelin işe alımı, görüşmeler
- Performans değerlendirme, sicil raporları
- Nöbet teslim defteri, vardiya raporu kontrolü ve imzalanması
- Depo, sarf malzemelerinin talebi, kontrolü ve sağlanması

3. DESTEK HİZMETLERİN YÖNETİMİ

- Sekreterlik işlemleri (hekim raporları, kayıtlar, taburcu dosyası hazırlama, hasta listesi çıkarma, yemek rasyonu, diyet listesi hazırlama, demirbaş kaydı, telefonlara bakma vb. tıbbi sekreterlik işleri)

4. EĞİTİM

- Stajyer öğrencilere rehberlik, eğitim ve denetim için ayrılan zaman
- Hizmet içi eğitim toplantıları (hemşirelere ve yardımcı personele)
- İş başı eğitimleri (hemşire ve yardımcı personele)
- Yeni personelin oryantasyonu
- Yani alet ve malzeme tanıtım ve kullanımı için yapılan eğitimler (yeni teknolojiye uyum)
- Sağlık eğitimi (bireye, hastaya, ailesine)

5. ARAŞTIRMA

- Diğer sağlık ekibi üyeleri ve meslektaşlarla planlanmış hemşirelik bakımı, yönetimi, eğitimi ile ilgili her türlü araştırma faaliyetlerini kapsar.

6. DİNLENME /ÖZEL

- Yemek, çay ve sigara molaları için ayrılan süre
- Özel telefon görüşmeleri, özel ziyaretçi kabulü ve sohbet için ayrılan zaman
- Çalışanların kendi aralarında günlük konuşmaları (hasta ile ilgili olmayan, eğitimsel, yönetimsel veya bir sorun çözmeye yönelik olmayan) için ayrılan süre

8. PERFORMANS DEĞERLENDİRME

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulamaya çıktığınız serviste hemşirelerin performansı **kim / kimler tarafından, nasıl, ne sıklıkta, ne tür kriterler** dikkate alınarak değerlendirilmektedir? Yazınız.

- Sizce hemşirelerin performansı değerlendirilirken **hangi kriterlere göre değerlendirilmelidir?** Yazınız.
  - **Yönetsel sorumlulukları ile ilgili kriterler:**
  - **Hasta bakımı ile ilgili kriterler:**
  - **Eğitimci rolü ile ilgili kriterler:**

- **Araştırmacı rolü ile ilgili kriterler:**

9. GÜVENLİK ÖNLEMLERİ – HASTA GÜVENLİĞİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulamaya çıktığınız kurumda **çalışanların, hastaların, hasta yakınlarının, ziyaretçilerin güvenliği açısından alınan önlemler** nelerdir?

- Hastanedeki güvenlik önlemlerini ekte verilen değerlendirme formu doğrultusunda inceleyip, gözlem ve açıklamalarınızı yazınız (Ek no……).

10. KALİTE YÖNETİMİ

• Uygulamaya çıktığınız serviste kalite kontrol, kalite güvencesi, kalite iyileştirme ve geliştirme ile ilgili ne tür çalışmalar yapılıyor? Yazınız.

• Sizce uygulamaya çıktığınız serviste hemşirelik hizmetlerinin kaliteli sunulması için neler yapılmalıdır?

HASTANEDEKİ GÜVENLİK ÖNLEMLERİNİ DEĞERLENDİRME FORMU

HASTA ÜNİTESİ	EVET	HAYIR	KISMEN	GÖZLEM VE AÇIKLAMA
Hasta odalarının büyüklüğü yeterli mi (uygun mu)?				
Hastaya karyolanın iki yanından müdahale yapılabiliyor mu?				
Hasta çağrı zili var mı?				
Karyolanın yakınında yeterince priz var mı? (En az 2-3 adet, topraklı priz)				
Hastanın okuma lambası var mı?				
Karyola kenarları kalkabiliyor mu?				
Karyola istenen pozisyona göre ayarlanabiliyor mu?				
Hasta odasının zemini kaygan mı?				
Her hastaya özel sürgü/ördek veriliyor mu?				
Hastanın kendine ait tuvaleti var mı?				
Hasta tuvaletinde zemin kaygan mı?				
Hasta tuvaleti temiz kokusuz mu?				
Hasta tuvaletinin büyüklüğü normal mı? (Hasta hareketini engelleyen bir darlık var mı?)				
Hasta tuvaletinde hastanın tutunması için tutacaklar var mı?				
Hasta tuvaletinde çağrı zili/alarm var mı?				
Hasta odasında havalandırma/klima var mı?				
Hasta odasında aydınlatma iyi mi?				
Hasta odasında ısıtma iyi mi?				
Hasta odasında çok gürültü oluyor mu?				

HASTA ÜNİTESİ	EVET	HAYIR	KISMEN	GÖZLEM VE AÇIKLAMA
Hasta odasının penceresi yeterli büyüklükte mi?				
Hasta odasında oda kapısı doğrudan koridora mı açılıyor?				
Hasta odasının kapısı sedye/karyola çıkışına uygun mu?				
Hasta odası yangın merdiveni çıkışına yakın mı?				
Hasta odasının yakınında yangın söndürme tüpü var mı?				
Hasta odasında buzdolabı var mı?				
Hasta odasında böcek/haşere oluyor mu?				
Hasta odasında çöpler günde en az üç kere alınıyor mu?				
Hasta odasının genel temizliği iyi mi? (Günde en az iki kere temizleniyor mu?)				
Hasta odasında fazla gereksiz/ kullanılmayan araç gereç var mı?				
Hasta çarşafları her gün değiştiriliyor mu?				
Hasta çarşafları gerektikçe değiştiriliyor mu?				
Hasta odasının bitişiğinde süit oda varsa bu odaların arasını ayıran bölme yangına dayanıklı malzemeden mi yapılmış?				
HASTA ÜNİTESİ (HASTAYA SORULACAK)				
Odanıza kabul edildiğinizde hemşireniz veya görevli personel odanızı tanıtıp bilgi verdi mi? (Çağrı zili, yatak, dolaplar, yemek-ziyaret saatleri, vb.)				
Odanızda ihtiyaç duyduğunuz her şey elinizin altında mı? (Çağrı zili, ışık, tv, telefon, vb.)				

HASTA ÜNİTESİ	EVET	HAYIR	KISMEN	GÖZLEM VE AÇIKLAMA
Odanız sessiz, dinlendirici mi?				
Odanızda sık sık rahatsız ediliyor musunuz? (Hastane görevlileri farklı amaçlarla, farklı saatlerde sık sık geliyorlar mı?)				
Yemeğiniz uygun diyetle ve uygun şekilde (ısı, görüntü, temizlik, vb.) mi sunuluyor?				
Yemeğinizi kendiniz yiyemediğinizde yardım eden oluyor mu?				
Hastane görevlileri girişim yapmadan önce size kendilerini tanıttılar mı?				
Görevliler size isminizle mi hitap ediyorlar ?				
Duygu ve düşüncelerinizi tartışmak istediğinizde hastane personelinden ilgi gördünüz mü?				
Görevliler girişimlerde mahremiyetinize saygı gösterdiler mi?				
Günlük bakımınızı yürütemediğinizde tam olarak karşılanabileceğini düşünüyor musunuz?				
Tanınızı belirleme konusunda bilgi verildi mi?				
Hangi ilacı niçin aldığınızı ve taburcu aldıktan sonra nasıl alacağınız konusunda eğitim verildi mi?				
Hastaneden ayrıldıktan sonra bakımınız /tedaviniz için ne yapacağınız konusunda bilgi verildi mi?				
Hastanede kendinizi güven altında hissediyor musunuz?				
Odanızda mal emniyetizin sağlandığını düşünüyor musunuz?				
SERVİS (GÖZLEM VE SORGULAMA)				
Servis koridorları yatakların geçebileceği genişlikte mi?				
Koridorda geçişi engelleyen araç gereç var mı?				

HASTA ÜNİTESİ	EVET	HAYIR	KISMEN	GÖZLEM VE AÇIKLAMA
Yangın çıkış kapıları, duman tutucu bölmeler elle açılıp kapanıyor mu?				
Yangın alarm-püskürtme veya duman alarm sistemlerinin çalışması halinde yangın kapılarını açacak ve açık tutacak elektrik donanımı var mı?				
Servisteki hasta oda kapıları kilitli tutuluyor mu?				
Serviste yangın hortumu var mı?				
Serviste yeterli sayıda yangın tüpü var mı?				
Servisin genelindeki yer, duvar, tavan döşemeleri alevin yayılmasına duman oluşmasına engel olacak malzemeden mi yapılmış?				
Servisteki perdeler, döşemeler aleve, ateşe dayanıklı mı?				
Serviste malzeme deposu olarak kullanılan bir bölüm var mı?				
Servis deposu büyüklüğü yeterli mi?				
Servis deposu temiz ve düzenli mi?				
Servis deposunda böcek ve haşereye rastlanıyor mu?				
Serviste oksijen tüpü varsa (kullanılıyorsa) ayrı saklama odası var mı?				
Serviste yeterli sayıda taşıma (nakil) araçları (sedye/tekerlekli iskemle) var mı?				
Servisin tahliye asansörü (acil durumlarda çalışabilen özel elektrik hatlı) var mı?				
Hasta karyolası veya sedyenin sığabileceği bir asansör var mı?				
Servis acil çıkış kapısı içten açılabilir özellikte mi?				
Servis acil çıkış kapısı güvenli bir bölüme mi açılıyor?				

HASTA ÜNİTESİ	EVET	HAYIR	KISMEN	GÖZLEM VE AÇIKLAMA
Servisin acil/afet durumlarına hazırlığını sağlayacak acil / afet eylem planı var mı?				
Servisin acil/afet durumlarda kapasite üstü hizmet verebilmek için yeterli donanımı, malzeme ve araç gereci var mı?				
Afetlerde/acil durumlarda personel bu araçları kullanma yöntemini biliyor mu? Eğitim yapılmış mı?				
HEMŞİRELİK BAKIMIYLA İLGİLİ KRİTERLER				
Hastaya kimlik bileziği takılmış mı?				
Hasta dosyası hasta odasında mı bulunduruluyor?				
Hastaya yapılan girişimler hemen kaydediliyor mu?				
Hemşirelik tanım formu–bakım planı kullanılıyor mu?				
Hemşirelik raporları hastanın güncel durumunu yansıtıyor mu?				
İlaçlar doğru ve zamanında kaydediliyor mu?				
Vital bulgular uygun şekilde ve doğru yere kayıt ediliyor mu?				
Hastanın sıvı takipleri düzenli yapılıyor mu?				
Normalden sapma durumu (beden ısısı, kan basıncı vb.) kaydediliyor ve bildiriliyor mu?				

11. HİZMET İÇİ ĞİTİMİN YÖNETİMİ

Öğrencinin Adı Soyadı:

Uygulamaya çıktığı hastane ve birim:

- Uygulamaya çıktığınız kurumda **hizmet içi eğitim koordinatörü veya eğitim hemşireleri** var mı? Varsa görevlerini yazınız.

❖ Uygulamaya çıktığınız kurumda **hizmet içi eğitimler ne sıklıkta yapılmaktadır? Eğitim konuları nelerdir?**

❖ Hizmet içi **eğitimlere kimler katılmaktadır**?

❖ Eğitim **programları hazırlanırken nelere dikkat edilmektedir**? **Eğitim ihtiyaç analizi yapılıyor mu?**

❖ Eğitim sonrası **değerlendirmeler nasıl yapılmaktadır**?

❖ Uygulama alanınızda göreve yeni başlayan hemşirelerin işe alıştırılmaları, kurumu tanımları ile ilgili **oryantasyon eğitimleri yapılıyor mu**? Yapılıyorsa **nasıl, kim tarafından, nerede yapılıyor**? Yazınız.

- Siz yeni mezun hemşire adayı olarak bir kurumda göreve başlarken yöneticilerinizin hastaneye oryantasyonunuzu sağlamak üzere **nasıl bir oryantasyon / alıştırma programı** (hangi konularda bilgilenmek) **isterdiniz?**

12. SAĞLIK EĞİTİMİNİN YÖNETİMİ

- Uygulamaya çıktığınız hastanede/servi ste **hasta ya da sağlam bireylerin eğitim gereksinimleri ni karşılamak, hasta ve ailelerini eğitmek için neler yapıldığını** araştırıp yazınız. (Ne zaman, nasıl, nerede?-Yüz-yüze eğitim, bireysel eğitim, grup eğitimi, TV-video, kitapçıklar, broşürler vb. kaynaklardan eğitim vb.)